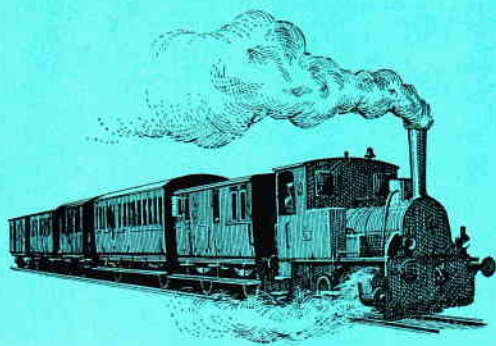

Jernbanen

DANSK JERNBANE-KLUB'S TIDSSKRIFT

FORENINGEN DRIVER
MUSEUMSTOGET
MARIBO - BANDHOLM

nr. **3**
April 1967

**Båndoptagere
Radio
Stereo-anlæg
Fjernsyn**

10 % rabat ydes
alle medlemmer

RADIO CHRISTENSEN

H. C. Ørstedesvej 40
København V
Tlf. HI 26 48

Medlem af

**Nordisk Konversations
Leksikon A/S**

FORLAGET DANMARK A/S

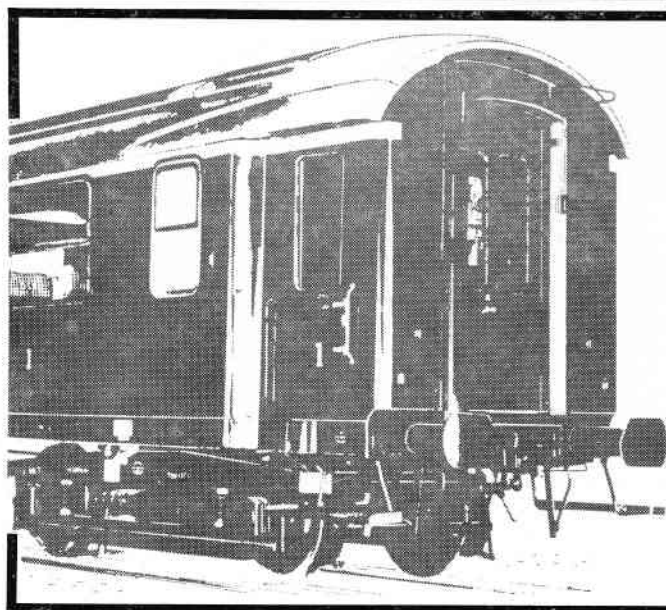
Frederiksholms Kanal 18 - København K
Tlf. 12 91 92

Jacobsen & Co.

Dronningens Tværgade 50 - K

Ingeniør & Handelsfirma

Tlf. MI 88 16

VOGNFABRIKKEN
SCANDIA
RANDERS

DANSK JERNBANE-KLUB

FORENINGEN STIFTET 15. JANUAR 1961

Jernbanen

Nr. 3 - 1967

7. årgang

Foreningen er tilsluttet:

Dansk Model- og Jernbane Union (DMJU)
og MOROP.

Foreningen samarbejder med:

Svenska Järnvägsklubben, Stockholm,
Setedalsbanens Hobbyklub, Kristiansand,
Freunde der Eisenbahn e. V., Hamburg
Spørvejshistorisk Selskab, København,
samt modeljernbaneklubberne i provinsen.

Formand:

Politiladvokat, cand. jur. Birger Wilcke,
Søbakken 24, Charlottenlund.
Tlf. (01 66) ØRdrup 2209.

Sekretær:

Frimærkehandler P. Thomassen,
Strandvejen 201, Hellerup.
(Træffetid: tirsdag-fredag kl. 10-14).

Kasserer:

Assistent Mogens Bruun,
Lindehøj 10, Vanløse.
Postgironummer 11 73 80.

Museumstoget:

Trafikafd. og information:
B. Chorfitzen, tlf. (01 72) TAgA 5743, eller
Maribo Turistbureau,
tlf. (03 885) Maribo 496.

DJK Odense-afdelingen:

Hans Gerner Christensen,
Bernstorffsvej 17, Odense.
Tlf. (90) 13 08 72.

DJK's nordjyske afdeling:

Trafikassistent S. P. Laursen,
Falkevej 7, Randers.
Tlf. (064) 2 65 84.

DJK's repræsentant på Lolland-Falster:

Trafikassistent O. K. Jensen,
Gartnervænget 15, Maribo.

Redaktør:

Konsulent Erik B. Jonsen (ansvarsh.),
Esthersvej 19 B, Hellerup.
Tlf. (01 43) HELrup 6850.

Annonceekspedition:

Boulevarden 6, 3. sal, Kgs. Lyngby.
Tlf. (01 72) TAgA 8501.

Medlemskontingent:

Ordinære medlemmer kr. 25,-
Juniormedlemmer (under 18 år
d. 1. jan. det pågældende år) . kr. 15,-
Indmeldelsesgebyr for nye medl. . kr. 5,-
Indmeldelsesformular kan rekvireres hos
kassereren (se ovenfor).

Foreningens tidsskrift »Jernbanen«, der ud-
kommer 8 gange årligt, udsendes gratis til
medlemmer.

NATIONAL-TRYKKERIET, KBH. N.

Ordinær generalforsamling

Tirsdag den 25. april 1967 kl. 20.00 afholdes ordinær gene-
ralforsamling i Folkets Hus, Enghavevej 40, København V.

Dagsorden:

1. Valg af dirigent.
2. Beretning om foreningens virksomhed i det forløbne år.
3. Godkendelse af det reviderede årsregnskab, der er vedlagt som bilag til dette nummer af »Jernbanen«.
4. Valg af medlemmer til bestyrelse m.v.

Følgende medlemmer af bestyrelsen m.v. er på valg:
Birger Wilcke (formand),
Svend Jørgensen,
Mogens Bruun og
Erik B. Jonsen.

— — —
Poul Skebye Rasmussen (suppleant),
B. K. Ibholt (revisor) og
Niels Bonnesen (revisorsuppleant).
Samtlige ovenfor nævnte er villige til genvalg.

5. Indkomne forslag.
6. Eventuelt.

Opmærksomheden henledes på, at forslag til valg af be-
styrelsesmedlemmer og til punkterne 5 og 6 på dagsordenen
skal være formanden eller sekretæren i hænde senest den
18. april 1967.

Gyldigt medlemskort skal forevises ved indgangen til gene-
ralforsamlingslokalet.

København, i marts 1967.

Bestyrelsen

Manglende kontingenter for 1967 bedes indbetalt snarest.
Opmærksomheden henledes i denne forbindelse på, at kun
medlemmer med gyldige medlemskort har adgang til at del-
tage i generalforsamlingen.

Indbetaling sker på postgirokonto 11 73 80 – og adresse:
Mogens Bruun, Lindehøj 10, Vanløse.

Det ordinære kontingent udgør kr. 25.00

For medlemmer under 18 år den 1/1 1967 dog kr. 15.00

Indmeldelsesgebyr for nye medlemmer kr. 5.00

Vi takker på forhånd for eventuelle bidrag derudover.

En museumsgenstand!

Bare vent — om en årrække er også den forældet og præget af tidligere tiders hygge. Men idag og i morgen er Flyvebådene den hurtigste forbindelse til Malmö's centrum.

ØRESUNDSBÅDENE

Velkommen hos

Middelbo Outzen

Dametøj, parfumeri, gardiner, tæpper, sengetøj, legetøj og cafeteria i 3 etager

Nykøbing F. — Jernbanegade 23

Tlf. (03) 85 23 41

Aktieselskabet

**Nordiske Kabel- og
Traadfabriker**

København F

Mac Baren
t o b a k k e r

SCHADES PAPIR

Gl. Fælledvej 1 - Skive

Tlf. (07 51) 22 22

Nordborg Sparekasse

Nordborg - Als

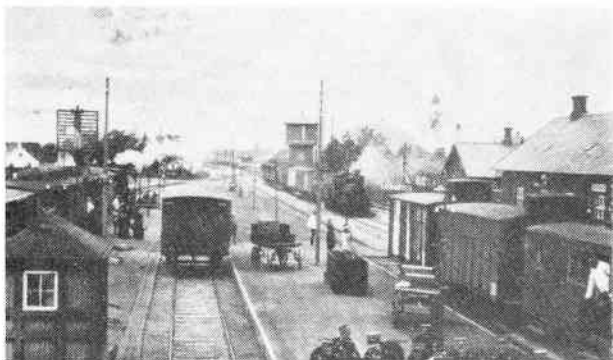
Tlf. (044) 5 14 07

Jernbanekrigen i Vesthimmerland

Træk fra Himmerlandsbanens tilblivelse

Af Hans Jørgen Fredberg

Da lovforslaget om nedlæggelse af Hobro-Løgstør banen blev forelagt folketinget og vedtaget, var der ingen af egnens tingsmænd, der protesterede, tværtimod. Heller ikke den lokale befolkning eller erhvervenes organisationer havde noget at indvende, ikke særlig højlydt i hvert fald.

Års station (ca. 1911).

Foto: Arkiv O.W.L.

Næh, så var det noget andet, da forslaget om anlæggelse af banen den 12. januar 1886 var til behandling i det høje landsting – da var man på tærne. Regeringens forslag, der blev forelagt af indenrigsminister Ingerslev, gik ud på at anlægge banen i en lige linie ud fra Hobro og Løgstør, i store træk den linieføring som banen fik til slut. Himmerlændingene ville imidlertid ikke lade sig spise af med en »lineal-bane«, man ville skam have noget for pengene med slyngninger, krumninger og andre udskejelser.

Så blev landstingsmændene gjort kampklare og gik i krig. Baron Juul-Ryssensten mente, at det ville være for dyrt at føre banen op fra Hobro, fordi de første syv kilometer ville komme til at løbe ved siden af hovedbanen, og således ingen fragttægt give.

Han foreslog derfor i stedet Arden som udgangspunkt for Løgstørbanen, idet han mente, at Rold skov ville give fragt af træ til den dengang skovfattige Løgstør-egn. Desuden ønskede baronen, at der blev taget tilbørligt hensyn til Nibe, og han ville derfor yderligere have banen ført i en slyngning »om ikke til Nibe, så henimod Nibe, eventuelt med en stikbane dertil«. Til dette synspunkt sluttede kammerherre Skeel til Birkelse sig, men mente endog, at udgangspunktet burde ligge endnu nordligere, f. eks.

Skørping, for at bevare oplandet for Ålborg. Andre talere gik ind for en linie Løgstør-Viborg og gjorde gældende, at hovedønsket i Himmerland var en bane fra Løgstør med tilslutning til statsbanen ved Viborg med fortsættelse af midtbanen i Jylland til Ølgod med videre forbindelse til Esbjerg. Banen skulle oven i købet slå en stærk krumning om efter Hobro. Også en del andre, sagen tilsyneladende uvedkommende talere, havde ordet, heriblandt en repræsentant for det rigtige København. Det var hans overbevisning, at der var sørget tilstrækkeligt for Jylland med baneanlæg, og det ville være mange, mange menneskealdre (!) før det foreliggende projekt kunne betale sig.

I Løgstør tog man mere roligt på det hele, her var man stort set enige om at støtte regeringens forslag, formodentlig væsentligt af den grund, at det kunne være byen ligegyldigt, hvilke omveje banen tog, når bare den kom til Løgstør i den sidste ende. Imidlertid arbejdede de forskellige interesser ude i oplandet. I Ålborg valgte byrådet en tremands komité til at rejse til København for at virke for Arden-projektet. Af de andre interesser havde kun tilhængerne af den direkte linie holdt møde i Års, med det resultat, at der sendtes en deputation til hovedstaden for at arbejde til fordel for denne linie.

Vi er dermed nået frem til den 23. januar 1886, og indtil da havde Års og dens omegn holdt sig passiv, hvad der kunne være en vis mening i, da regeringsforslaget i denne egn havde to linieføringer, som begge tog hensyn til Års. Det skulle imidlertid snart vise sig, at Års ikke var tilfreds med at blive taget hensyn til. Hvis Års havde kunnet indskrænke

Års station – i dag (juli 1966).

Foto: P. Tiomassen.

SOLOFABRIKKEN A/S

Nørrebro - Sønderborg

A/S Fr. Lumbye

Papir

Skartved - Kolding
Tlf. (055) 2 36 00

Maskinforretningen

Harvester

Ringø - Fyn
Tlf. (0962) 182

Jylland 2½ time Sjælland

- en rolig overfart - i et roligt farvand

Julle - Kalle - Lasse

9 dobbeltture dagligt

Juelsminde Kalundborg Linien A/S

Juelsminde	Kalundborg
(05) 69 34 00	(03) 515 - 2100
København: MI 230 - Store Kongensgade 90	

FØTEX

Slagter

Gothersgade 14 - Fredericia
Tlf. (059) 2 38 88

Trans Farvehandel

Strandbygade 46 - Esbjerg
Tlf. (051) 2 00 87

HJÆLP DE ÆLDRE I TRAFIKKEN

J. N.

De Bornholmske Jernbaner

Rønne
Tlf. (03) 955 - 21 21

sig dertil i første omgang, var banen sandsynligvis kommet nogle år før.

Den egentlige jernbanekrig i Vesthimmerland begyndte med et møde på Års kro den 27. januar 1886 efter indbydelse i bladene, undertegnet af 16 mænd i Års og omegn. I spidsen for dem stod den mand, som ubestridt blev skaberen af det ny Års, lærer Mads Møller Madsen. Han havde nogle dage i forvejen skrevet en artikel i Løgstør Avis med forslag om en linie fra Løgstør med gaffelbane til Arden og Viborg. Han mente, at et sådant anlæg ville have den største betydning for landbruget og ville samle de fleste og største interesser i Himmerland. Selvom det ikke var nævnt direkte i artiklen, kunne der dog ikke være tvivl om meningen, nemlig at gaffelbanen skulle have Års som udgangspunkt. På mødet udviklede Møller Madsen nærmere sine synspunkter, bl. a. ved at sige, at formålet med banen måtte være at komme i så bekvem forbindelse som muligt med Ålborg og Esbjerg, som var de bedste udførselshavne for landbrugsvarer. Løgstør-folkene beklagede, at regeringsforslaget skulle blive modarbejdet fra »hertet af Himmerland«, dvs. Års. Ålborgs repræsentanter støttede naturligvis den nordlige linieføring og påstod bestemt, at Ålborg amtsråd ikke ville yde det forlangte tilskud på 300.000 kr. til en Hobro-bane. Hobro havde ikke sendt nogen repræsentant til mødet, vistnok ud fra den anskuelse, at byen allerede havde baner nok i hovedlinien Randers-Ålborg. Resultatet af mødet blev en overvældende tilslutning til oppositionen mod Hobro-banen, idet kun 1/5 af forsamlingen gik ind for regeringsforslaget, mens 4/5 stemte for gaffelbanen med tilslutning til stambanen på et punkt »ikke sydligere end Arden«.

Års havde altså vundet en mødesejr, men derved var der dog ingen jernbane kommet. Tværtimod var baneanlæggene rykket ud i en ubestemmelig fremtid. Det udvalg, som Års-mødet havde nedsat, fik derfor en temmelig passiv opgave, hvis udsigter nærmede sig håbløsheden, da Løgstør Avis meddelte, at den første komité havde fået den besked i København, at der krævedes absolut enighed for at få regeringsforslaget ført igennem. Splittelsen var nu så åbenbar, at der var de bedste betingelser for, at det hele slet ikke blev til noget.

Under sådanne omstændigheder var der ikke andet at falde tilbage på end avispolemik. Denne udviklede sig livligt i de følgende måneder til langt hen i april. Møller Madsen førte med stor dygtighed »gaffelbanetropperne« mod en række personer fra forskellige lejre, der alle holdt på regeringsforslaget.

Ved den senere behandling i landstinget sluttede Venstre sig til gaffelbane-forslaget, hvorved der altså var sat forsvarlig bom for jernbanekørsel i Vesthimmerland foreløbig. Først med forhandlingspolitikens begyndelse blev der igen mulighed for at komme til at tale om sagerne, og der opnåedes da allerede ved lov af 12. april 1889 et kompromis om Hobro-Løgstør banen, hvorved ikke Års men Ålestrup blev knudepunkt for gaffelbanen, og hvorved Arden og alle nordligere stationer gik ud af projektet, og Hobro blev udgangspunktet fra stambanen. I realiteten vil det sige, at alle væsentlige punkter af regeringsforslaget blev gennemført, og at Års trak det korteste strå. At Års så alligevel fik en slags gaffelbane med åbningen af Års-Nibe-Svenstrup Jernbane i 1889 er en anden sag.

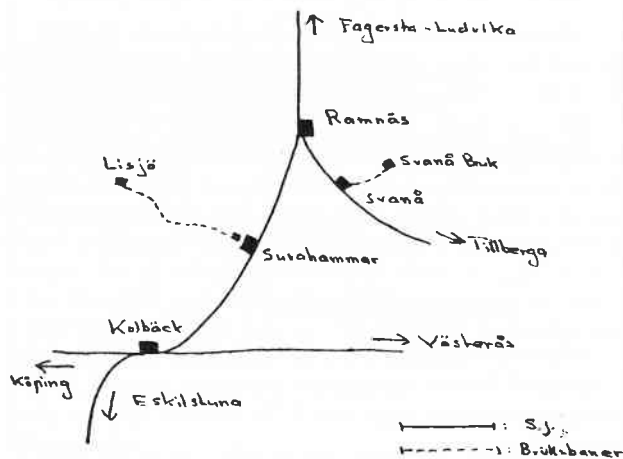
Surahammar — Lisjö Järnväg

Af O. Winther Laursen

Sveriges industribaner er et interessant, men (i Danmark (Red.)) stort set uopdyrket område, som det turde være interessant at se lidt nærmere på.

En af de tidligst byggede er Surahammar — Lisjö Järnväg, der anlagdes i årene 1875/76 og som forbandt Surahammar Järnverk i Västmanland med godset Lisjö, som hørte til jernværket. Banen var først og fremmest beregnet for transport af tørv og skovprodukter fra Lisjö til Surahammar, som i øvrigt først fik forbindelse med de øvrige svenske baner i 1899.

Sporvidden var 1093 mm; denne ejendommelige sporvidde valgtes, fordi samme anvendtes af Köping-Uttersberg Järnväg, og en forlængelse af Lisjö-banen til et punkt på KUJ var planlagt for således at skabe forbindelse til havnen

De Danske Farvefabrikker A/S

Brydehusvej 16 - Ballerup
Tlf. 97 02 05

Lind Jacobsen & Co.

Dronningens Tværgade 50 - K
Tlf. MI 88 16

Agerskov Sogns Spare- og Lånekasse

Tlf. (048) 3 31 13

Kaj Neckelmann A/S

Silkeborg
Tlf. 33 33

HJØRRING PRIVATBANER

Hjørring

„Skagensbanen“

Privatbane

Tlf. (084) 4 10 10

H. Albertsen og Søn

Farvehandel

Jernbanegade 15 - Nykøbing F.
Tlf. (03) 85 00 57

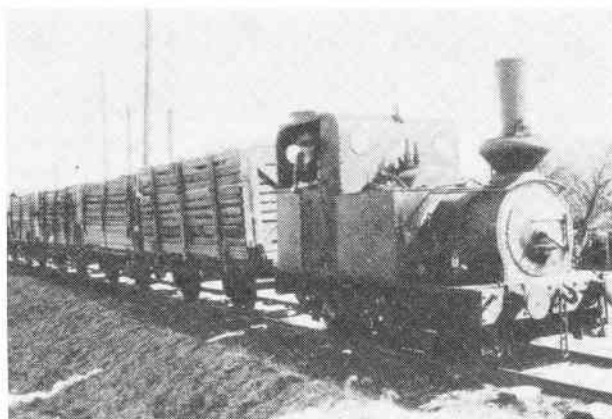
i Köping. Denne forlængelse blev dog aldrig bygget, så Lisjö forblev banens endestation. Banens totallængde var 10.384 m.

Man besluttede, at banen, der var Surahammar Bruk's ejendom, skulle åbnes som lokomotivbane, og fra Kristinehamns Mekaniska Verkstad indkøbtes et O-B-O^T loko, som fik navnet »Vaulunder«. Skinner anskaffedes fra den nedlagte Norbergs Järnväg, og 24 åbne og 2 lukkede godsvogne leveredes ligeledes fra Kristinehamns Mekaniska Verkstad. Vognene var dog ikke nye; de var oprindeligt leverede til Kristinehamn – Sjöändens Järnväg.

Banen har kun haft lokomotivet »Vaulunder«, og dette er lykkeligvis bevaret på det yderst interessante værksmuseum i Surahammar – sammen med en personvogn og en godsvogn. Andre traktionsmidler har dog også været anvendt. Under første verdenskrig benyttedes en tid lang heste, og medens lokomotivet i 1917 gennemgik en større reparation, anvendtes okser. En kuriositet var »motorvognen«; »Buket«s disponent Sjöholm indbyggede i en mælketransportvogn en påhængsmotor, som trak vognen via et remtræk. Da vognen som regel måtte hentes pr. hest, opgav man dog hurtigt eksperimentet.

Nogen offentlig persontrafik har banen aldrig haft, men på firmaets kontorer i Lisjö og Surahammar kunne man få udleveret gratis billetter, på hvilke firmaet med påtryk frasagde sig ansvar i tilfælde af ulykker m.v. Disse billetter fandtes med både svensk, tysk og engelsk tekst. Ydermere arrangeredes på sommerdage udflugter til Lisjö, og deltagerne befordredes da i åbne, løvpintede godsvogne.

En årrække gjorde banen god fyldest, men da tørveproduktionen indstilledes, og landevejstrafikken gjorde sig gældende for de øvrige transporters vedkommende, mistede banen sin betydning og nedlagdes i 1926.

»Vaulunder« med sidste tog fra Lisjö. (1926).

Foto: Surahammar Bruk.

Rangeringen på værkets område foregår nu med moderne diesellokomotiver, men en overgang anvendtes en gammel O-C-O saddeltankmaskine (Sharp & Stewart /2429 /1874), som i 1918 indkøbtes fra Oxelösund–Flen–Westmanlands Järnväg (OFWJ nr. 2). Endvidere kan nævnes, at det nærliggende Svanå Bruk, som ejes af Surahammar Bruk, i nogle år anvendte et interessant loko på en kort tilslutningsbane; det var Stockholm–Västerås–Bergslagens Järnväg's nr. 11 (Motala /36 /1880) af typen 1-A-O^T, indkøbt i 1912.

Sluttelig må gores opmærksom på, at de fleste oplysninger om Lisjö-banen er hentet fra Kamrer Fritz Andersson's beskrivelse af banen i »Tekniska Museets Årsbok«, årgang 1961.

Kommende møder og udflugter

Onsdag den 19. april kl. 19.30 i A.S.F.'s lokaler, Frederiksgade 45, Århus C.

Foredrag af sektionsingeniør P. E. Harby om »Spor og sporplaner« – et lidt upåagtet, men i bogstaveligste forstand grundlæggende emne om »banen af jern«.

Tirsdag den 25. april kl. 20 i Folkets Hus, Engshavevej 40, København V.

Ordinær generalforsamling (se side 3).

Torsdag den 4. maj (Kristi Himmelfartsdag). Udflugt på strækningerne Fredericia–Vejle–Brande–Silkeborg–Skanderborg–Århus med sær- og arbejdstog fremført af DSB-damploko litra H.

Planen for udflugten er:

Fredericia	afg. 11.25
Vejle H.	afg. 12.05
Brande	ank. 13.55

Kaffepause.

Brande	afg. 15.00
Silkeborg	afg. 17.00
Skanderborg	ank. 18.20
Århus H.	ank. 19.00

Mellem Fredricia og Vejle er særtoget gennemkørende – mellem Vejle og Silkeborg fremføres toget som arbejdstog (med fotostop bl. a. i Grejsdalen og Funderdalen). Mellem Silkeborg og Skanderborg samt Skanderborg og Århus er særtoget gennemkørende – der arrangeres dog fotostop mellem Svejlbæk og Laven.

Oprangering: Damploko, litra H – ECO – 2 CM samt godsvogne.

Der arrangeres fællesrejse til og fra stationer på strækningerne København H.–Fredericia/Århus H.–København H., samt Århus H.–Fredericia.

Udrejsen foretages således: Særtog: København H. afg. kl. 7.11 (forbindelse fra Kystbanens tog 1406) – Roskilde afg. kl. 7.20 – Korsør afg. kl. 8.31 – Odense afg. kl. 10.20 – Fredericia ank. kl. 11.00. (Særtoget køres af 3-vogns lyntog, litra MS, som overføres over Storebælt). Deltagere fra Århus (og mellemstationer) til Fredericia benytter tog 50 (Århus H.

Lolland-Falster Bremseservice

v/ Knud Madsen

Bemærk: Fra 1/3 også koblingsservice

Skovvej 49 - Sakskøbing

Tlf. 89 47 16

Det Fyenske Trælaskompagni A/S

Seebadsgade - Odense

Tlf. (09) 12 22 22

A/S P. WULFF

CIGARFABRIKKER

Metaltrykkeriet

„Ruma”

Gl. Kongevej 33 - V

Tlf. VE 54 89

sikkerhed først og fremmest

brug originale reservedele med garanti

Til eftersyn hører udskiftning af OLIEFILTRET for hver 10.000 km og af LUFTFILTRET for hver 20.000 km. Skift til de originale FoMoCo filtre.

- originale reservedele fra

D. Tamstorf Tlf. (03 415) Nykøbing Sj. 1400*

Aut. Ford forhandler

DERES
SIKKERHED
AFHÆNGER AF

TEX

**DET STØDSIKRE
SKÆRMSPEJL
MED ANTI-BLÆND GLAS**

FRANK HORN 1/5

Generalagent for Magnatex Ltd.

SYMFONIVEJ 23 · HERLEV · 9111 00

afg. kl. 8.50 – Fredericia ank. kl. 10.23 – se i øvrigt »Togplan« og »Danmarks Rejseforbindelser«).

Hjemrejsen foretages således: Tog 88 (lyntog »Aros«): Århus H. afg. kl. 19.12 – København H. ank. kl. 0.07 (Tider for mellemstationer – se »Togplan« og »Danmarks Rejseforbindelser«).

Pris for deltagelse er:

»H-maskine-turen« Fredericia–Vejle–Brande–Silkeborg–Skanderborg–Århus: kr. 30,00.

»Tilslutningsbilletternes« pris er:

Fra København og Roskilde .. kr. 53,00

Fra Korsør kr. 46,00

Fra Odense kr. 31,00

(Ovennævnte priser dækker billetprisen fra nævnte stationer til Fredericia og retur fra Århus til nævnte stationer – betaling for pladsbilletter er inkluderet).

Fra Århus til Fredericia

(tog 50) kr. 14,60

Fra Fredericia til Århus

(tog 88) kr. 14,60

Fripas er *ikke* gyldige til sær- og arbejdstogene (»H-maskineturen«).

Tilmeldelse sker ved snarest – og senest *den 28. april* – at indsætte *kr. 30,00* (»H-maskineturen«) + (om deltagelse i »fælles« til- og frarejse ønskes) beløbet svarende til »tilslutningsbilletternes« pris (se ovenfor) på postgirokonto 6 73 94, adresseret P. Thomassen, Strandvejen 201, Hellerup. Indbetaling ved check frabedes. Postgirokvitteringen, der skal medbringes, ombyttes med kontrolbillet i togene.

★

Langt om længe er det lykkedes at få tilrettelagt en tur, som vi fra mange medlemmers side har fået anmodninger om at arrangere.

Vi slår to fluer med ét smæk: Kører en uforglemmelig tur med »den tavse dansker«, som tyskerne under krigen misundeligt kaldte H-maskinen, der ofte var de femkoblede tyske loko langt overlegen, og ser et af de smukkeste steder, man kan se fra en jernbane, nemlig Funderdalen; den smukke bro i det åbne og meget bakkede terræn med lyngskrånninger og søjleformede enebærbuske.

Grejsdalen og strækningen Silkeborg–Skanderborg rummer også megen landskabelig skønhed, men disse steder er vel mere kendte af de rejsende.

Der bliver nok at se på turen, både jernbanemæssigt og landskabeligt. Vi håber på stor deltagelse og ønsker de fremmødte en god tur med mange gode fotominder.

P. Thomassen.

★

En gruppe af bl. a. DJK-medlemmer i Ålborg er hver mandag fra kl. 19.30 til kl. 23.00 samlet til klubaften, hvor der over en kop kaffe drøftes vor fælles interesse: Jernbanen. På mødeadressen har en af klubbens medlemmer en model-jernbane under anlæg, som medlemmer har fri adgang til.

Hvis der i Ålborg-området findes flere medlemmer af DJK, der er interesseret i vor klub, er disse meget velkomne. Vores

mødeadresse er: Skipper Clements Gade 3, loftsetagen, anden indgang i porten. Kontaktmand er: Skomagermester K. E. Nielsen, Skipper Clements Gade 3, Ålborg, tlf.: (08) 13 78 21.

SVENSKA

JÄRNVÄGSKLUBBEN

Kommende udflugt

Søndag den 21. maj: Udflugt på de smalsporede (891 mm) tidl. »Västergötland–Göteborg Järnvägar« med sær- og arbejdstog fremført af damploko VGJ nr. 31 og person- og rejsegodsvogne (alle tilhørende »Store Lundby Järnvägs-museum«). Udflugten er arrangeret af Svenska Järnvägsklubben, Stockholm.

Programmet er: Göteborg V. afg. kl. 7.00 (modetid kl. 6.30) – kørsel ad »Västgötabanen« til Skara ank. kl. 12.50. Efter frokostophold returneres kl. 14.00 til Sjövik (museums-materiellets hjemstation). Retur til Göteborg V. ank. kl. 17.34 (med skinnestog).

Forbindelsestog: Fra København H. kl. 21.25 (lørdag) – Göteborg ank. 4.04 (sovevogn, hvis ønskes – deltagere, der benytter sovevogn, kan forblive i denne indtil kl. 6.00). Fra Göteborg C. kl. 18.45 (togskifte i Halmstad) – København H. ank. kl. 0.20.

Pris for deltagelse: »VGJ-turen« (Göteborg–Skara–Göteborg): Sv. kr. 45,- (ca. da. kr. 61,-). Tilmeldelse sker ved indsendelse af nævnte beløb på svensk postgirokonto 65 20 00, adresseret Svenska Järnvägsklubben, Resettjänsten, Hägersten, Sverige; indbetaling må finde sted *senest den 5. maj*. Tilslutningsbilletter for rejsen København–Göteborg–København à da. kr. 80,90 (35 % rabat) evt. sovepladsbillet à da. kr. 25,70 samt obligatorisk siddepladsbillet à da. kr. 3,50 (til brug i hjemrejsetog »Sydvästen«) kan bestilles hos »Svenske Statsbaners Rejsebureau«, Københavns Hovedbanegård, København V. ved personlig, skriftlig eller evt. telefonisk (tlf.: (01) 11 75 00) henvendelse *senest den 9. maj*. Ved tilslutningsbilletbestilling må rejseformålet opgives.

Deltagere fra Jylland kan med fordel rejse via Frederikshavn–Göteborg. (Se »Sessan-Linjen«s fartplan i »Danmarks Rejseforbindelser«).

HUSK

»H-Maskine turen« den 4. maj

Vort forsidebillede

DJK's udflugtstog på GDS (ved Gilleleje) den 12/2 1967.

Manden bag kameraet var: Einar Hoff.

LANDBOSPAREKASSEN

Torvet - Ribe
Tlf. (054) 2 13 33

Nyborg forenede Trælastforretninger

Strandvej 1 - Nyborg
Tlf. (09) 31 11 46

CARL NIELSEN A/S

Vestergade 68 - Odense
Tlf. (09) 12 05 25

Kom til
**Arbejder Spare- og Lånekasse
for Aarhus og Omegn**

Tlf. (06) 12 62 55

DALBY MASKINFORRETNING

Dalby pr. Krogstrup Sj.
Tlf. (03) 326 - Dalby 95

MARIBO AUTOOPRETNING

v/ Kjeld Pedersen

Vesterbro 18 - Maribo
Tlf. (03) 885 - 925

BOTVED BOATS A/S

Volden 13 - Slagelse
Tlf. (03) 52 38 88

Dronningmølle Autoværksted

v/ Rosenmejer Nielsen

Dronningmølle
Tlf. (03) 209 - 173

Fa. ERIK JOHANSEN & CO. A/S

Kejlstrupvej 3 - Birkerød
Tlf. (03) 81 29 11

»DANSK AUTOVÆRN«

Lyngbygade 68-72 - Silkeborg
Tlf. (0681) - 637

FREDERICIA BIO

Tlf. (059) 2 04 90

Feriehjemmet
»GILBJERGHØVED«
v/ W. Munch

Gilleje
Tlf. (03) 301 - 369

Jernbanenyt - kort fortalt

DSB

I februar er sket følgende til- og afgang af rullende materiel:

Fra »A/S Frichs« og »Vognfabrikken Scandia A/S« er leveret 3 stk. elektriske 2-vognstog, litra MM/FS 7601/7101-7603/7103 (officielt overtaget). (Den 1/3 og 11/3 er overført yderligere to togsæt fra Randers til Enghave maskindepot).

Fra »Vognfabrikken Scandia A/S« er leveret 32 stk. lukkede godsvogne (med skydevægge), litra His, nr. 210 2 398-210 2 429, samt 10 stk. lukkede storrrums-godsvogne, nr. 083 5 258-083 5 267, bestilt af »Carlsberg Bryggerierne«.

Traktor nr. 31 (Breuer 1930/60 hk - diesel) er udrangeret.

6 stk. person- og rejsegodsvogne er udrangeret: CO 2515, 2743, 2746, 2762 - CP 2816 - ECO 6306.

CM 2131, 2181 og CP 2912 er overflyttet fra 1. til 2. distrikt.

*

Hos »A/S Frichs« er bestilt 20 stk. diesel-hydrauliske rangertraktorer nr. 271-290 til levering i 1968/69. Traktorerne vil i det store og hele blive identiske med de i 1966 leverede (nr. 251-270).

Fra »Krupp-Ardelt« i Wilhelmshaven ankom i begyndelsen af marts de to der bestilte kørekraner (for driftsuheld m.v.) nr. 145 og 146. Kørekran nr. 145 får som løbevogn, specialvogn nr. 439 (ex TF 8116) og som mandskabs- og værksteds-vogn, specialvogn nr. 425 (ex ZF 500047 - tidl. privatejet fisketransportvogn) - kørekran nr. 146 får tilsvarende: Specialvogn nr. 438 (ex. TF 8130) og specialvogn nr. 426 (ex ZF 500134). Hjemstederne bliver: Københavns Godsbanegård (145) og Fredericia (140). Gb's nuværende kørekran nr. 143 forventes flyttet til Rødby Færge. En nærmere beskrivelse af kørekranerne bringes i »Vingehjulet« nr. 7/67 (10/4).

Ombygningen af de 10 stk. CL-vogne til styrevogne, litra CLS (se »Jernbanen«, nr. 1/67, side 12) bliver af større omfang end først antaget. Begge vognender afskæres og forsynes med »B-vogns-ender« - styrekupé-enden vil få et udseende svarende til de nye S-togs; det indre udstyr fornyes fuldstændigt. Udtaget til ombygning er CL-vognene nr. 1538, 1572, 1588, 1590, 1601, 1602, 1605, 1606, 1608 og 1610.

*

Der kommer flere norske personvogne på dansk spor samtidig med sommerkøreplanens indførelse den 28. maj. I

»Skandiapilen«, togene 435/460 indsættes to NSB-personvogne, litra AB og B - i »Oslo-tekspresen«, togene 485/460 to NSB-sovevogne foruden den allerede velkendte NSB B-vogn (med hvilestole).

*

Den 16. februar passerede et UIC-prøvetog Danmark (Rødby Færge-Helsingør) på vej fra Tyskland til Sverige og Norge. Togsættet bestod af 14 godsvogne - udstyrede med forskellig type automatiske centralkoblinger - samt en målevogn.

SJ og NSB skal for UIC (Internationale Jernbaneunion) udføre sammenlignende prøver af de forskellige automat-koblingstyper under vanskelige klimatiske forhold. Forsøgene foretages i rigtige »kuldehuller«, bl. a. strækningerne Brunflo-Östersund-Trondheim og Kiruna-Narvik, og forsøgsperioden strækker sig fra 20. februar til 14. april. Godsvognene kommer fra DB, FS og SNCF og er udstyrede med koblinger af fabrikaterne »Unicopler«, »Willison« og »Breda«.

Det kan allerede nu antages for givet, at UIC ikke vil anbefale et bestemt fabrikat, men snarere udvikle en koblingstype af »sammenbragte børn«.

*

Den 27. februar nedlagdes Lersøen som transit-rangerbanegård - foreløbig i en forsøgsperiode - og godstog, der hidtil har arbejdet på banegården, sendes nu direkte til (eller via) Københavns Godsbanegård eller som hele samlede tog fra Korsør/Rødby Færge til Helsingør, hvilket har medført store ændringer i toggangen.

Falder forsøget tilfredsstillende ud, vil ordningen blive gjort permanent fra køreplansskiftet den 28. maj. Nedlæggelsen af Lersøen skulle medføre besparelser, der repræsenterer et årligt beløb på mindst 1,2 millioner kroner.

Paradoksalt nok har den lille effektivt arbejdende rangerbanegård netop fået en »make-up«, der ikke kan have været ganske gratis, og en jernbaneentusiast kan da ikke lade være med at tænke på, at man nu har en chance for, for et beskedent beløb, at skaffe sig en opstillingsbanegård for personvognsmateriellet - et sted hvor det endda er muligt at opstille et vaskeanlæg til udvendig rengøring. Bliver strækningen Østerport-Lersøen udstyret med automatisk linieblok, kan stammerne køres let og bekvemt til og fra Hovedbanegården - og togmaskinerne kan køres til og fra Gb's maskindepot via Godsforbindelsesbanen. Ideen er hermed vederlagsfrit overladt til statsbanernes ledelse.

*

Den 7. og 8. marts blev der foretaget prøvekørsel København-Berlin og retur med DSB-materiel: MO-AV-CAR. - Hensigten var at prøve muligheden af at overtage DR-kørslen (med motorvognssættet) i »Neptun« i vinterkøreplansperioden 1967/68.

*

Den ny Vojens station blev officielt indviet den 13. marts. En beskrivelse af anlægsarbejderne m.v. bringes i »Vingehjulet« nr. 6/67 (25/3) og nr. 7/67 (10/4).

*

De første nye S-togs-vogne blev sat i regulær trafik onsdag den 15. marts. Et 6-vognstog indsættes i et Bx-løb.

Denne spaltens redaktør var: Erik B. Jonsen.

Fa. NIEMANN - MØBLER

Vestergade 13 - Saxkjøbing
Tlf. (03) 89 45 32

STRØMPEHUSET

Vestergade 5 - Varde
Tlf. (052) 2 08 75

Trøjborgs Akvarie- og Fugleforretning

Otto Rudsgade 46 - Aarhus N
Tlf. (06) 16 87 62

BRDR. LYKKEGAARD

Cementstøberi
Triervej 29 - Herning

A/S MOTOR COMPANY

Kolding

HOED KALKVÆRK

Balle - Jylland
Tlf. (063 - 8 27 11) Balle 16

KVETNY & SØNNER STOLEFABRIK A/S

Toftebakken 4-8 - Birkerød
Tlf. 81 12 07
Leverandør til stat og kommune

LYAC AKKUMULATOR SERVICE

Bogensevej 29 - Næsby pr. Odense

HUNDSTRUP KRO

Hundstrup pr. V. Skjerninge - Fyn
Tlf. (09) 24 13 50

STØT DANSK ARBEJDE

HM

LAUR. JENSENS BOGTRYKKERI

Brogade 12 - Saxkjøbing
Tlf. (03) 89 42 06

SVENDBORG GULVBELÆGNING

Vestergade 96 - Svendborg
Tlf. (09) 21 26 32

Vær velklædt...

vær WINDSOR klædt...

WINDSOR Herre- og drengeekvipering
Nørregade 20 - Nyborg - Tlf. 31 18 11

MASKINFABRIKKEN »TAARUP«

Taarup Strandvej - Kerteminde
Tlf. (09) 32 10 70

MORUD MØBELFABRIK

Morud - Fyn
Tlf. (09) 96 40 69

ERIK NIELSEN

Vognmand
Øster Møllevej 6 - Faaborg
Tlf. (09) 61 06 57

RECORD VASK

Korsgade 20 - Nyborg
Tlf. (09) 31 11 00

ASNÆS TEGLVÆRK A/S

Asnæs
Tlf. (03) 45 11 37

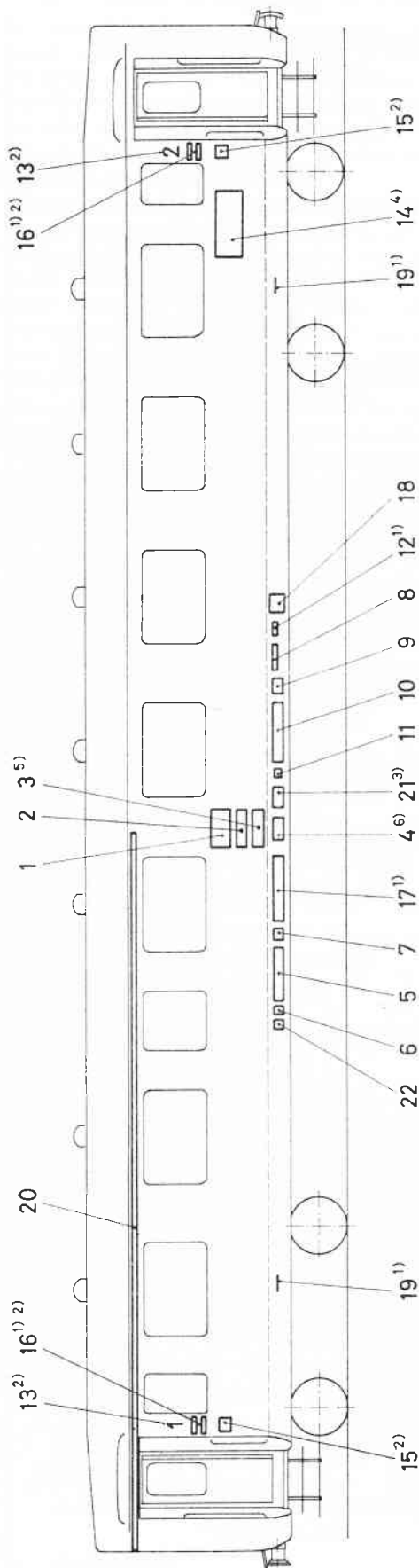
ARTHUR J. ANDERSEN

Købmand
Grimstrup v/ Hovedvej 7 pr. Maribo
Tlf. (03) 885 - 317

DUNKÆR AUTOSERVICE

St. Rise pr. Dunkær - Ærø
Tlf. (09) 52 15 38

Udvendige påskrifter på personvognsmateriellet

1. Ejendomsforvaltningens eller selskabets initialer (og evt. bomærke).
2. Internationalt cifferlitra (vognnummer).
3. Nationalt bogstav-/cifferlitra.
4. Taravægt i tons og siddepladsantal. *)
5. RIC-signatur (og evt. signatur for elektrisk varmeudstyr).
6. Initialer på RIC-kontrollerende forvaltning (af privatejede vogne).
7. Signatur for højttalerudstyr eller -ledning.
8. Revisionssignatur. (Sidste undersøgelse).
9. Signatur for »længde over puffer« og »centrafstand mellem bogiernes drejetappe«.
10. Forkortelse af trykluftbrensens betegnelse og angivelse af bremsevægte.
11. Signatur for vogne med »R«-bremse.
12. Nationale bremsepåskrifter. *)
13. Klassebetegnelse (kun personvogne).
14. Kursvognsskilt.
15. Nummerskilt (vognløbsnummer).
16. Påskrift om »rygere«/»ikke-rygere«-afdeling. *)
17. Hjemstedstation. *)
18. Felt for mærkesedler (vedr. undersøgelse o. lign.).
19. Signatur for »løftsted«. *)
20. Bånd for angivelse af 1. klasse.
21. Lastgrænseangivelse (kun post- og/eller rejsegodsvogne).
22. »MC«-signatur (kun vogne tilhørende »OSShD«-forvaltninger). *)

*) Anbringes ikke på DSB-vogne. (Taravægt angives kun på RIC-mærkede DSB-vogne (pkt. 4); siddepladsantal dog på alle vogne).

- 1) Påskriften ikke obligatorisk.
- 2) Af pladshensyn eller ringe synlighed på grund af åbenstående dør kan påskriften anbringes i samme højde mellem 1. og 2. vindue.
- 3) Kun på post- og/eller rejsegodsvogne.
- 4) Anbringelsesstedet kan kun anbefales på eksisterende vogne (obligatorisk på nyanskaffede vogne).
- 5) Kun obligatorisk på vogne, der endnu ikke er internationalt literet.
- 6) På kombinerede 1./2. klasser-vogne påføres to tal efter hinanden, adskilt af tankestreg; første tal angiver siddepladsantal på 1. klasse, andet tal angiver siddepladsantal på 2. klasse.

Påskrifterne og signaturerne anbringes på hver vognside i den samme rækkefølge fra venstre mod højre. (Pkt. 20 – på kombinerede 1./2. klasser-vogne – ifølge dets natur – dog undtaget).

Den 1. januar 1965 trådte en aftale mellem jernbaneforvaltninger tilsluttet UIC og OSShD – om ensartet anbringelse af påskrifter og kursvogns- og vognløbsnummerskilte på personsmateriellet (herunder post- og rejsegodsvogne) – i kraft. Bestemmelserne er nærmere nedfældet i den seneste udgave af RIC-overenskomsten (»Overenskomst om den gensidige benyttelse af person- og rejsegodsvogne i international trafik«) – udgave Madrid 1967.

Det nye påskriftmønster bringes i dette nummer af »Jernbanen«, idet det er hensigten i kommende numre at bringe en nærmere redegørelse for de mange påskrifter og signaturer, samt de reglementariske bestemmelser, der knytter sig hertil. Der vil ligeledes blive bragt en kompletterende oversigt over DSB's »lokale påskrifter«.

Erik B. Jonsen.

LEIF HANSEN

Vognmand - 2 Flytteforretninger

Svendsgade 45 - Vejle

Tlf. (0581) 613

AXBØL OG OMEGNS BRUGSFORENING

Tlf. (052 - 74211) Oxbøl 35

VESTBYENS FARVEHANDEL

v/ Hr. Alsund

Strandbygade 56 - Esbjerg

Tlf. (051) 2 19 82

KØB DANSK

S + K

THOMSENS HOTEL

Pilegade 53 - Nakskov

Tlf. (03 925) 400

UNO-X Benzin

v/ H. Houlind

Ringstedvej 35 - Holbæk

Tlf. (03) 43 35 70

»BRODERIBODEN«

v/ Lilly Hansen

Vestergade 11 - Saxkjøbing

Tlf. (03) 89 41 55

BISCUITFABRIKKEN NATIONAL

Finsensvej 37 - København F

Tlf. (01) GO 72 32

M. SØRENSEN

rådgivende ingeniør

Søvænget 28 - Maribo

Tlf. 254

BANEGÅRDENS KIOSK

Stationen - Nakskov

Tlf. (03) 925 - 807

H. J. SIMONSEN & CO.

Spedition

St. Kongensgade 63 A - København K

Tlf. (01) 15 00 22

FA. HARRY OLSEN

El artikler

Nørrebrogade 5 - København N

Tlf. (01) 39 18 05

J. PAASKESEN

Pølsebrød

Egegaardsvej 15 - Vanløse

Tlf. (01) 70 25 40

GØSTA GULDMANN HANSEN

Vand - Varme - Sanitet

Nørrebrogade 8 - Fredericia

Tlf. (059) 2 19 70

ELEKTROMEKANO A/S

Aarhusgade 88 - København Ø

Tlf. (01) TR 43 43

GLARBO SAVVÆRK

v/ Carl Hull

Gammel Rye St. - Jylland

Tlf. (0681) Gl. Rye 70

KNUD ANDERSEN

Dalsøgas

Jernbanegade 17 - Hjørring

Tlf. 510

EBELTOFT-TRUSTRUP PRIVATBANE

Tlf. (063) 4 10 38

JASON

Lædervareforretning

Kongensgade 98 - Esbjerg

Tlf. 2 35 34

A/S UNIKA VÆV

Sølvgade 38 - København V

Tlf. MI 51 61

Foreningsnyt

KONTINGENT

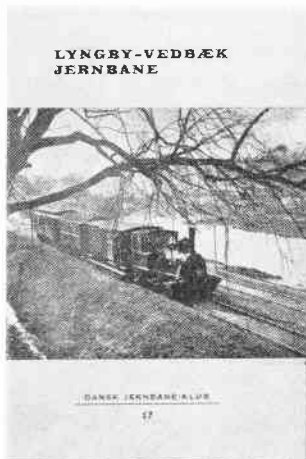
Kassereren beder om snarlig indbetaling af kontingent for 1967 – der var vedlagt giro-indbetalingskort i tidsskriftets nr. 8/66 (december) – og skulle det være bortkommet, finder De let kassererens adresse og postgironummeret på side 3.

Husk at påføre giroindbetalingskortet Deres medlemsnummer – og husk at Deres kvitteringsdel skal indsættes i »medlemsstamkortet«.

»Ekstra-kontingenter« modtages gerne – der takkes hermed for sådanne allerede modtagne.

Opmærksomheden henledes på, at kun medlemmer med gyldigt medlemskort har adgang til at deltage i generalforsamlingen – og at »Avispostkontoret« standser tilsendelsen af »Jernbanen« (fr. o. m. nr. 4/67 – maj) til medlemmer, der ikke *senest den 15. april* har betalt det skyldige medlemskontingent for 1967.

DJK's bogserie

De to nyheder i bogserien, nr. 17 »Lyngby-Vedbæk Jernbane« og nr. 18 »Maribo-Torrig Jernbane«, er nu begge på lager – og kan rekvireres som nedenfor anført.

Bogserien omfatter nu:

1. Næstved-Præstø-Mern Banen	kr. 8,50
2. Maribo-Bandholm Jernbane	udsolgt
3. Hørve-Vørslev Jernbane	udsolgt
4. Fortegnelse over danske jernbaners motormateriel, 1. del (motorlokomotiver, motorvogne, S-tog, lyntog m. v.)	kr. 10,00
5. 2. del (forsøgsvogne, skinnebusmateriel samt supplement til 1. del)	kr. 15,00
6. Nakskov-Rødby Jernbane	kr. 12,00
7. Museumsbanen og Maribo-Bandholm Jernbane	kr. 3,00

8. Langelandsbanen	kr. 16,00
9. Vejle-Give Jernbane	kr. 12,00
10. Kolding-Egtved Jernbane	kr. 15,00
11. Nakskov-Kragenæs Jernbane 1915-1965	kr. 12,00
12. Skagensbanen 1890-1965	kr. 12,00
13. Vodskov-Østervrå Banen	kr. 14,00
14. Hjørring-Ålbæk og Hirtshalsbanen 1925-1965	kr. 12,00
15. Stubbekøbing-Nykøbing-Nysted Banen	kr. 20,00
16. Helsingør-Hornbæk-Gilleleje Banen	kr. 19,00
17. Lyngby-Vedbæk Jernbane	kr. 25,00
18. Maribo-Torrig Jernbane	kr. 15,00

Publikation nr. 4 er næsten udsolgt.

Bøgerne kan erhverves ved indbetaling af ovennævnte beløb + porto (kr. 0,40 pr. publikation – nr. 15, 16 og 17 dog kr. 1,10 pr. publikation) på postgirokonto 6 73 94, P. Thomassen, Strandvejen 201, Hellerup. Ved køb af tre bøger – eller flere – er portoen i alt kr. 1,50.

Afholdte møder og udflugter

Søndag den 12. februar genlød Gribskov – vel for sidste gang! – af et damplokomotivs fløjte. Der deltog 115 medlemmer i udflugten, der havde til formål at tage afsked med C-maskinen og gennemkøre begge Gribskovbanens strækninger. Udturen gik glat – med vellykkede fotostop forskellige steder i skoven – sent skal synet glemmes, af maskinen »bankende« op fra Kagerup mod Storkevad trinbræt. Efter frokostopholdet i Gilleleje gik det mindre glat. Ved ankomsten til Kagerup konstateredes det, at vandkranen bestemt ikke kunne nå hen til C-maskinens vandtank (den var jo konstrueret til GDS's maskiners sidevandtanke), så C-maskinen måtte – på de sidste dråber – suse til Hillerød efter en »snaps«. Den operation kostede en forsinkelse på 50 minutter (arbejdstoget måtte afsendes efter et plantog), men det lykkedes dog at få afviklet et par fotostop på Tisvildelejestrækningen, selv om der efterhånden var lovligt lidt lys for fotograferne. I Tisvildeleje blev opholdet kun på 10 minutter – og vi tabte tid på hjemturen – men der var enighed om, at det trods alt var en vellykket dag. (Se forsidebilledet).

(BG).

★

Den 20. februar afholdt Nordjyske afdeling generalforsamling i banegårdens restaurant, Århus H., og der var med indbudte gæster fra Jydsk Model-Jernbane Klub, i alt ca. 50 deltagere.

O. Bøye valgtes til dirigent. Formanden, S. P. Laursen af lagde en udførlig og interessant beretning og omtalte navnlig Mariagerprojektet. Der havde været afholdt møde i Randers med civilingeniør W. Bay, og af hensyn til medlemmerne arbejdes der på i fremtiden at sprede møderne noget mere, så det ikke altid er i Århus, det foregår. Udflugten på HO og HHJ i august havde haft ca. 150 deltagere. Lokalafdelingen havde deltaget i den store jernbaneudstilling i Randers, hvorunder der var arrangeret damptogstur til Spentrup, med et salg på 700 billetter. ETJ blev også omtalt som eventuel veteranbane.

STATSANSTALTEN FOR LIVSFORSIKRING

Inspektør S. Hecquet
Gedevasevej 9 - Farum
Tlf. (01) 95 03 52

VESTERGADES FARVEHANDEL

Vestergade 17 - Saxkjøbing
Tlf. (03) 89 47 37

MIMA MASKINER A/S

Kirkebjerg Allé 42 - Vanløse
Tlf. (01) 71 98 71

STØT DANSK ARBEJDE

P. G.

PENSIONATET

Løvegade 10 - Slagelse
Tlf. (03) 52 28 36

POUL POULSEN SKO

Søndergade 19 - Saxkjøbing
Tlf. (03) 89 42 05

»BEKLÆDNINGSMAGASINET«

Østergade 14 - Maribo
Tlf. (03) 885 - 102

NORDISK GULF-GAS

v/ Harding Jensen
Vestergade 24 - Varde
Tlf. (052) 2 11 56

N. N. MØLLER og SØN A/S

Autoforhandler
I. P. Nielsensvej - Ringkøbing
Tlf. (073) 2 09 11

ALS-HESSELAGER FLØDE IS

Sønderborg

GØRDING CEMENTSTØBERI

Allégade - Gørding - Jylland
Tlf. (051) 7 82 83

OVE HANSEN

Frisør
Silkeborgvej 35 - Herning
Tlf. (071) 2 34 54

GOTFRED PETERSEN

Autoværksted
Montanagade 27 - Aarhus C
Tlf. (06) 12 57 35

G. LIEBERGREEN

Vognmand
Borbjerg Kirkeby pr. Holstebro
Tlf. (074) 6 10 59

BROAGER SPARE- OG LÅNEKASSE

Broager - Jylland

M. P. BRANDERUP

Købmand
Søndergade - Rødekro
Tlf. (046) 6 22 65

OVE JENSEN

Varmeinstallation
Danmarksgade 7 - Frederikshavn
Tlf. (084) 2 00 29

G. MELCHIOR MOSES & SØN

Strandgade 34 - København K
Tlf. (01) AS 61 04

MASAGAMA THE**FA. KARL MERTZ**

Orebyvej 9 - Sakskjøbing
Landbrugsmaskiner
Tlf. (03) 89 41 99

kvalitet over h-e-l-e gulvet

DAN ULD
gulvtæppet med vævet dobbelt bagside

Regnskabet forelagdes af H. Albrekt.

Som formand og sekretær genvalgtes henholdsvis S. P. Laursen og B. Dyrholm, og til kasserer valgtes Børge Sundahl, Langå. O. Bøye genvalgtes til revisor, og H. Albrekt nyvalgtes.

Der blev nedsat et arbejdsudvalg bestående af følgende: Andersen, Mariager, Bjerre, Randers og Erik Jensen, Ålborg, og som suppleant E. Nielsen, Ålborg.

Af kommende arrangementer kan nævnes en udflugt omkring 1/9: Randers-Hadsund-Ålborg og retur kombineret med kørsel på tørvebanen i Lille Vildmose med start fra Kongerslev, ligesom et par foredrag er planlagt til efterårs-sæsonen.

Efter fælles kaffebord holdt O. Bøye et ½times foredrag »Med DSB og så til fods«, og aftenen sluttede med filmen om AHTJ og om det gamle restaurationstog på Vrads station.

O. Bøye.

★

Den 22. februar holdt direktør Erik Johansen foredrag for 190 af foreningens medlemmer – om sin hobby: HTJ og OHJ. Direktøren fortalte – på sin sædvanlig levende måde – om bestræbelserne for at få HTJ's garantiperiode forlænget 10 år, om skinnebusmateriellets modernisering, om tekniske forbedringer på banernes øvrige trækraft, om sporets modernisering og vedligeholdelse, om OHJ's andel af ombygningen af Holbæk station, om det nye maskindepot i Holbæk, om rutebildriften – og meget, meget mere. Det var en særdeles interessant aften.

(BC).

★

Sjældent har et arrangement voldt bestyrelsen større bekymringer end HOJ-turen den 26. februar; og lige så sjældent er vi blevet så glædeligt overraskede. Lige indtil et par dage før dagen regnede vi med at skulle afskrive en plovmand til underskudsdækning, men det kom heldigvis til at gå anderledes, idet der kom mere end dobbelt så mange med, som vi tippede.

Deltagerne dukkede op fra alle sider. Nogle havde overnattet i Horsens, andre havde taget nattoget med rugekasserne via Storebælt. På grund af den forventede ringe tilslutning fra medlemmer øst for Storebælt var der ikke arrangeret fællesrejse; ingen kunne vide, at ca. 60 deltagere trodsede den lange tilrejse og årstiden.

Værst var imidlertid den ringe udsigt til damptog, som ikke kunne lade sig gøre, uden at det havde været frostvejr i 14

DJK's udflugtstog fremført af HO DL 400 – ved Haldrup strand. Foto: P. Thomassen.

DJK's udflugtstog på Hou station (HHJ M 2).

Foto: P. Thomassen.

dage. Efter at have set det urolige banelegeme i Strandskoven forstod alle hvorfor.

Toget var oprangeret af HO-dieselloko'et, DL 400, en E-vogn og to C-vogne, altså godt med åbne endeperroner, der dog ikke var så overfyldte som ellers; for den kølige vind fik selv de mest hærdede fans til at holde sig indenfor i vognene.

Trods personalemangel havde Horsens Privatbaners maskin-afdeling fået tender 405 og et par andre rariteter trukket frem til fotografering, og lokomotivet røg pænt op af skorstenen. Hvis det havde været frostvejr, og sporet ville ligge stille i Strandskoven, så var det blevet damptur, så ville det have været et usædvanligt syn med loko og tenderen, idet det da havde været første gang, den havde kørt på HO!

Forbavsende mange havde kun ringe kendskab til HO, og for dem blev turen ekstra interessant. Vi kunne ikke ønske os bedre underrettede jernbanefolk som ledsagere: Horsens Privatbaners direktør, Damgaard Andersen, trafikinspektør Linddek, lokofører Gregersen og togfører Christoffersen.

I sindigt tempo startede vi fra Horsens; hastværk er udelukket på grund af de mange farlige overskæringer gennem byen og ad havneterrænet. Et fint fotostop havde vi efter at have passeret broen over Stensballesund, og et højst interessant efter Strandskov trinbræt, hvor det håbløst uregelmæssige banelegeme i mange år har forbitret banen driften. Banen er her beliggende på en undergrund, bestående af en fedtet kugleflade af ler; vandet i Horsens Fjord vasker noget af stranden bort, og skoven med dens solide trævækster presser ud mod fjorden, og så glides der. Utallige læs ballast er fyldt på banelegemet, som skiftevis har forskudt sig vandret og lodret. Intet steds har et par gule hastighedsnedsættelsesskilte gjort mere gavn end her.

I Falling samledes deltagerne i ventesalen, hvor direktør Damgaard Andersen fortalte os om banens tilblivelse og forestående nedlæggelse. Et par ukendte oplysninger skrev vi os bag øret; hvem vidste, at Falling stationsbygning var større end de øvrige mellemstationers, fordi den oprindeligt havde to ventesale? Da banen blev bygget, forlangte hofjærgermesteren til det nærliggende gods Aakjær, at han fik sin egen »kongeventesal«, hvis han skulle tegne aktier i banen, og det fik han. Den lille ventesal fik rigtignok senere en noget prosaisk

I/S AXEL ÅKERMAN

Næsby - Fyn
Tlf. (09) 11 72 72

VIRUM STAUDEGARTNERI

Bakkevej 43 - Virum
Tlf. 84 82 54

FA. P. HAGEN-SØRENSEN

Kragssbjergvej 22 - Odense
Tlf. (09) 12 81 10

HOTEL LITORINA

Løkken - Jylland
Tlf. (0891) Løkken 44

N. C. CHRISTENSEN

Trikotagefabrik
Pontopidansvej 4 - Herning
Tlf. (07) 12 02 86

KAJ CHRISTIANSEN

Blikkenslagermester
Sct. Clemensvej - Skagen
Tlf. (084) 4 17 93

SKOTØJSHUSET

v/ W. Dahlberg Larsen
Østergade 18 - Maribo
Tlf. Maribo 159

ODENSE TEXTIL FABRIK A/S

Thulevej 14-20 - Taarup - Odense
Tlf. (09) 12 02 60

NYBORG HOBBYFORRETNING

Kongegade 19 - Nyborg
Tlf. 31 19 84

FONA RADIO

Vestergade 64 - Odense
Tlf. (09) 12 33 68

KARLA JENSEN

Pensionat
Langelinie 20 - Odense
Tlf. (09) 11 98 53

ELLEN CHRISTENSEN

Fodpleje
Østergade 49 - Hjørring
Tlf. (0891) 393

PEDER MIKKELSEN

Bager
Storegade 5 - Tarm
Tlf. (073) 7 21 11 - 32

J. THYGESEN

Autoforhandler
Framlev Korsvej - Harlev - Aarhus
Tlf. (061) 8 51 11 - 33

BUNDGAARDS TEXTIL

Strandbygade 4 - Esbjerg
Tlf. (051) 2 06 95

LEIF CHRISTENSEN

Autolakerer
Maribovej 22 - Nakskov
Tlf. (03 - 925) 538

KNUD PETERSEN

Installatør
Himmerlandsgade 54 - Aars
Tlf. (086) 2 10 37

NORDISK GUMMIBÅDSFABRIK

Esbjerg
Tlf. (051) 2 64 44

CITY BAGERIET

Bispensgade 30 b - Hjørring
Tlf. (0891) 1228

SALON EDITH

Damefrisør
Stormgade 4 - Hjørring
Tlf. (0891) 1383

skæbne; for da hofjægermesteren havde jaget færdig, blev den til skomagerværksted.

Vel ankomne til Odder, hvor stationsforstander Kaster tog imod os, spredtes deltagerne for alle vinde. Nogle foer til remiserne, andre omkring på sporterrænet, hvor der er vogne nok at se på, medens andre begav sig til andre forlystelser på Centralhotellet, Bykroen og Weissenhuset (eller hvordan Odder banegårdsrestaurants ny vært nu staver sit navn). Et par af vore medlemmer havde fået den gode idé at lade vort tog fremføre af HHJ-trækkraft mellem Odder og Hou, og HHJ's direktør S. H. Nielsen stillede sig som sædvanligt villigt over for os. Det blev den særprægede HHJ M 2 med vort medlem lokofører »Jacob« som fører og Møller Nielsen som rangermester, der kørte turen, osende af hjertens lyst (M 2, altså). Hou station og havnebane blev grundigt beset, og da plantogtet var ankommet til Hou, startede vort tog mod Odder med sådan fart og præcision, at et par agterudsejlede deltagere måtte i taxi til Odder til grin for de, der opdagede det.

Vejret havde ikke været for kønt, idet solen ikke havde vist sig, og ved afgang fra Odder begyndte det at regne så småt. Vi havde dog nok at tage os til undervejs til Horsens. Direktør Damgaard Andersen havde i Falling foræret os diverse gode sager, som uddeltes i toget. Vi skulle ikke have holdt undervejs; men den årlige oversvømmelse ved Toftumvejen trinbræt gav så gode fotomuligheder, og mange af deltagerne har uden tvivl fået fortræffelige billeder derfra.

At turen blev en sådan succes trods årstiden og andre viderværdigheder, skyldes naturligvis banens ledelse og personale. Med glæde så vi, at både lokofører og togfører fik blomster undervejs, og det havde de ærligt fortjent. Tak til Horsens Privatbaner og HHJ i almindelighed og HOJ i særdeleshed for en vellykket tur og et godt arrangement.

Men der er flere, DJK skylder tak for en god dag, nemlig deltagerne. Både for den gode stemning og fordi de mødte så talrigt.

Turfan.

Stationsforstander S. E. HAGENAU KASTER Odder

Få dage efter DJK's vellykkede udflugt på HOJ/HHJ og dagen før sin 68 års fødselsdag afgik stationsforstander Kaster ved døden.

Kaster var født og opvokset ved HHJ, idet hans far var stationsforstander i Malling; i øvrigt findes navnet Kaster ved adskillige baner gennem tiden (LVJ, SFJ, Gedser m.fl.), og E. Kaster tjente HHJ fra 1916. I 1955 forfremmedes han fra godsekspeditor til stationsforstander.

Alle, der har kendt Kaster som undertegnede, har måttet beundre hans interesser og virke for disse. Ikke blot var han »rigtig jernbanemand« af en type, der er ved at blive sjælden; men hans to hobbies, slægtsforskning og museumsvesen, har gjort ham kendt viden om. Odder Museum, et af landets mest idylliske anlagte, kan takke Kaster for sit høje stadi; utallige er de uerstattelige sager, han har skaffet det, og hans utrættelige iver for at skaffe det sin nuværende beliggenhed påskønnes både af byen og de talrige turister, der har besøgt museet i den gamle vandmølle.

Da DJK's særtog d. 26. februar rullede ind på Odder station, modtog Kaster det på perronen og hilste på sine mange bekendte blandt deltagerne med sit sædvanlige lune humør, og ingen ville drømme om, at han få dage senere skulle gå bort. Var man jernbaneinteresseret, var man altid velkommen hos Kaster, og DJK havde da også hans interesse og bevågenhed, idet han har skaffet foreningen mange gode sager.

Kaster vil blive savnet på HHJ, af sine mange venner og ikke mindst af

P. Thomassen.

NYE BØGER

Carlo Andersen og Gunnar Hansen:

FARVEL TIL DAMPHESTEN

Høst & Søn's Forlag, København 1967

Pris indbundet: Kr. 38,-

Ovennævnte værk er netop udkommet, og efter et kort gennemsyn konstateres det, at det drejer sig om en bog, der går tværs over alle landegrænser, og fortæller om jernbanernes historie over en stor del af verden fra de første spæde forsøg med damptrukne vogne til lokomotivets kulmination og endeligt – noget, der på forhånd er sikker på bevågenhed hos alle, der fascineres af lokomotiver og tog.

Anmeldelse følger i et kommende nummer af »Jernbanen«.

EN SVENSK SUCCES - forfølger succesen

»Bilder från Sveriges Järnvägar 1966« er netop udkommet. Årbogen omfatter denne gang 40 sider med i alt 63 fotografier, der beskriver årets gang på de svenske jernbaner.

»Bilder från Sveriges Järnvägar 1966« kan bestilles ved indsendelse af sv. kr. 6,- på svensk postgirokonto 63 21 47, adresseret Frank Stenvall, Köpenhamnsvägen 47 A, Malmö V., Sverige. Indbetaling kan finde sted på alle danske postkontorer.

Glem ikke arbejdsholdene!

Adresser – arbejdsholdenes ledere:

Klampenborg og Fredensborg: Svend Jørgensen, Blichersvej 5, Helsingør.

Maribo: Verner Christensen, Museumsgade 48, Maribo.
Tlf. (03 885) 1033.

Maribo: Niels Jensen, Frimestervej 67, København NV.
Tlf. (0172) TAga 6781 y.

Odense: Hans Gerner Christiansen, Bernstorffsvej 17, Odense.
Tlf. (09) 13 08 72.

Vejle: Erik Dalgaard Eriksen, Langelinie 48, Vejle.
Tlf. (0587) 3746.

Mariager: S. P. Laursen, Falkevej 7, Randers.
Tlf. (064) 2 65 84.

Boganmeldelse

William Bay:

DANSKE PRIVATBANERS DAMPLOKOMOTIVER

Herluf Andersens Forlag, København 1966

Pris hæftet: Kr. 58,-

Et længe følt savn af en nyttig håndbog på dansk er endelig afhjulpet. Efter den succes, forfatterens første udgave af bogen fik, selv om den i sin tid udkom på engelsk, tog et dansk forlag langt om længe initiativet til den danske udgave, og som det måtte forventes, blev første oplag revet bort.

Selv om hundreder af jernbaneinteresserede i tidens løb har studeret damplokomotiver med en fantastisk iver, er emnet dog langt fra udforsket til bunds, og det er derfor umuligt at skrive en fuldtud korrekt og udtømmende bog, da oplysninger og billedmateriale må søges de besynderligste steder og ofte kun dukker op ved rene tilfældigheder. Ved anvendelse af utallige arbejdstimer har forfatteren formået at samle et større materiale end andre, og sammen med sin enestående tekniske indsigt og erfaring har han skabt et værk, der er helt uundværligt for alle, der er besjælet af den mest udbredte jernbaneinteresse, nemlig »Jernbanen af igår«.

Foruden en kolossal mængde oplysninger indeholder bogen fortræffelige tegninger og mange enestående fotos, hvorimellem adskillige »perler«. Desværre kommer mange af de fine fotos ikke rigtig til deres ret, da der er anvendt for gode klicheer til det papir, bogen er trykt på. (En kalamitet, som DJK også kom ud for ved trykningen af Hirtshalsbogen.)

Fejl og mangler er aldeles uundgåelige i værker som Bays, da mange baners arkivmateriale enten er mangelfuldt, gået tabt eller ligefrem upålideligt. Måske burde nogle »gengangere« fra den tidligere udgave af bogen være rettede eller tilføje; mange af fejlene og manglerne skyldes formentlig mindre habile hjælpere, forfatteren havde til den oprindelige udgave. Ved revisionen af stoffet til næste oplag af bogen vil han sikkert blive hjulpet med oplysninger og råd af adskillige af DJK's medlemmer.

Er det ikke allerede lykkedes Dem at sikre Dem bogen, bør De bestille den, så De i hvert fald kan få den, når 2. oplag foreligger.

PT.

Museumstoget

Den 6. sæson står for døren. Trafikken vil komme til at strække sig over hele sommerkøreplans-perioden (28/5-17/9), og togenes køreplan vil blive omtrent som i 1966.

Medlemmer, der ønsker at forrette tjeneste ved trafikens afvikling, bedes melde sig nu.

Efter aftale med A/S Lollandsbanen skal alle »trafikbeskæftigede«, d.v.s. lokomotivførere, fyrbødere, togførere, rangerledere og bremser, være fyldt 18 år, have fuld førerlighed, hørelse og syn.

Tilmelding bedes foretaget på et åbent brevkort, der skal indeholde følgende oplysninger:

Afsenderens navn:

Afsenderens adresse:

Afsenderens evt. telefonnummer:

Afsenderens fødselsdag og -år:

Afsenderens medlemsnummer:

Ønsker at gøre tjeneste som:

Jeg kan følgende datoer (eller kan ikke):

Kan (kan ikke) møde i Maribo lørdag aften:

Har gjort tjeneste ved Museumstoget som: år:

Kortene sendes til:

TRAFIKAFDELINGEN

(tjeneste som togfører (efter prøve), togbetjent, bremser, postkortsælger m. m.):

Børge Chorfitzen,

Havsgårdsvej 12, Hellerup.

MASKINAFDELINGEN

(tjeneste som lokomotivfyrbøder, pudser og rangerleder (efter prøve) samt som banehåndværker (smed, tømrer, maler o.s.v.) ved maskin-, bane- eller signaltjenesten):

Niels Jensen,

Frimestervej 67, København NV.

De, der tilmelder sig, vil i begyndelsen af maj måned modtage besked fra afdelingerne, når turlisterne foreligger. -- Nærmere oplysninger om transportmuligheder vil blive meddelt senere.

Vi henstiller til tjenestegørende personale om at møde i Maribo lørdag aften for at være med til at klargøre toget. Der er overnatningsmuligheder i Maribo for tjenestegørende.

B. Chorfitzen.

Nej, det er ikke M 3, der »stanger signalmasten ned«, men manden med skærebønderen.

Foto: F. Bjerre.

Sporoptagningen på strækningen Viborg-Fårup »synger nu på sidste vers«, og det gør MFVJ M 3, der har været anvendt ved sporoptagningerne m. v., også, hvis ikke »Nordjyske afdeling« skaffer de nødvendig midler til køb i løbet af kort tid.

Museumstoget Mariager-Handest vil få hårdt brug for den lille nydelige motorvogn – jeg vil derfor opfordre alle medlemmer til endnu engang at læse S. P. Laursen's indtrængende opfordring til at bidrage til »redningsaktionen«. (»Jernbanen«, nr. 1/67, side 5).

Beløb, små som store, kan indsættes på postgirokonto 10 96 17, adresse: S. P. Laursen, Falkevej 7, Randers; kupon til modtager mærkes »M 3«.

F. Bjerre.

Ändelsbanken

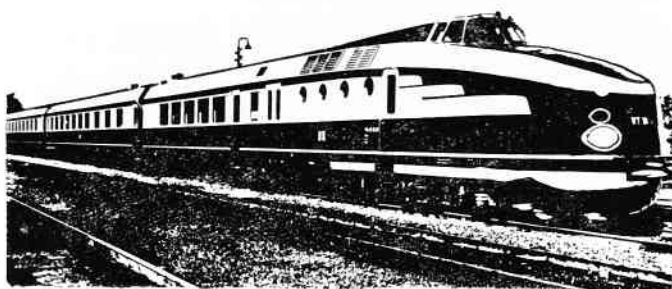
Østergade 28 - Struer

Thürmer & Co.

Skt. Knudsvej 41 - København V

Kvalitetsværktøj

Skal De til Berlin?

Også i vinterhalvåret kører det moderne, gennemgående lyntog »Neptun«, således at De i løbet af ca. otte timer — der også indbefatter en behagelig sejltur mellem Gedser og Warnemünde — hurtigt og bekvemt når Berlin.

Besøg under Deres ophold de mange museer, udstillinger og kulturelle arrangementer i DDRs hovedstad.

DDR's TURIST- & TRAFIKINFORMATION

Telefon Eva 6866

Vesterbrogade 84, København V

AAGE REENBERG

Radio - TV

Vestergade 42 - Maribo

Tlf. 914

Møllers Antikvariat

Højbroen - Nykøbing F.

Tlf. (03) 85 11 47

Duplikering udføres fra dag til dag

Aflæg visit på

VETERAN JERNBANEN

ØSTSJÆLLANDS JERNBANE

Tog og Busser

Tlf. (03 - 686) 19

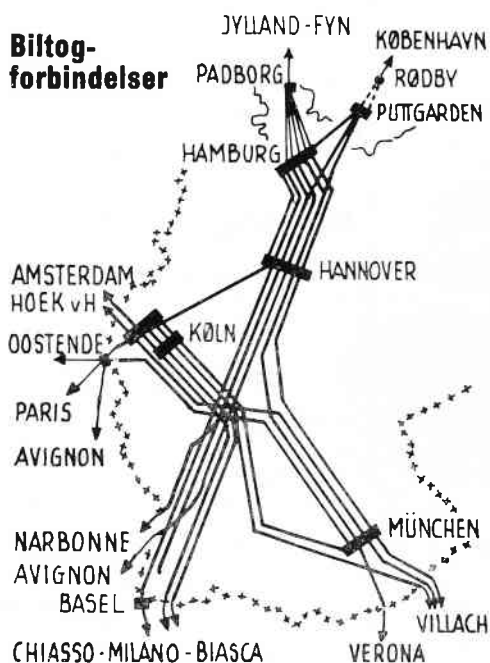
Haarlev

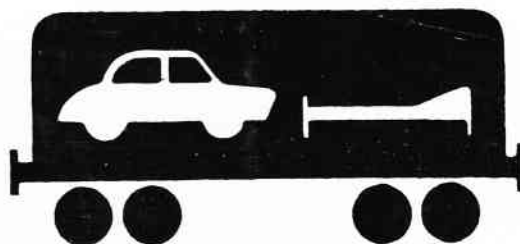
Fugleflugtslinien - genvejen til kontinentet

4 moderne færger sejler op til 28 dobbeltture pr. døgn mellem Rødby og Puttgarden ... og det ideelle supplement er biltoget. Reservér plads på Deres rejsebureau eller bilklub.

Biltog- forbindelser

VIND TO EKSTRA FERIEDAGE

„TA' BILEN MED I TOGET“

Deres bil rejser mens De selv sover

De kører „om bord“ om aftenen i Puttgarden ved Fugleflugtslinien eller Hamburg og vågner udhvilet næste morgen i München, Schwarzwald, Basel, ved Bodensøen, i Østrig, Italien, Paris eller Sydfrankrig.

Forlang brochurene »Ta' bilen med i toget« og »Fugleflugtslinien« hos Deres rejsebureau eller bilklub. Vi ønsker Dem en god rejse.

FUGLEFLUGTSLINIEN - BETYDER DE SPARER TID

Bestil plads i god tid

Deutsche Bundesbahn

